

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ

Ա.Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԱՐԵՄՏԵԱՆ ԹԵՄԻ

WESTERN PRELACY

OF THE ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF AMERICA

H.E. ARCHBISHOP MOUSHEGH MARDIROSSIAN, PRELATE

Tel: 818-248-7737/8, Fax: 818-248-7745

E-mail: Prelacy@aol.com Website: www.westernprelacy.org

ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՅ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ ՄԱՏՈՒՅԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

**ՎԵՐԱՆՈՐՈՂԵՆՔ ՄԵՐ ՀԱՄԱՏՔԸ, ՏԵ՛Ր ԿԱՆԳՆԻՆՔ ՄԵՐ
ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԵԱՆՑ, ՄՇԱԿՈՅԹԻՆ ՈՒ ԼԵՉՈՒՄ,
ԵՒ ԱՌԱՆՑ ՅՈՒՄԱՀԱՏԵԼՈՒ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆՔ ՀԵՏԱՊՆԴԵԼ
ՄԵՐ ԱՐԴԱՐ ԻՐԱՌՈՒՆՔՆԵՐԸ**

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՅ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՄՐԲԱՉԱՆԸ

Հոկտեմբեր ամիսը հայոց պատմության էջերուն մէջ յատկանշուած է հայ մշակոյթին նուիրուած հոգեւոր եւ աշխարհիկ տօնակատարութիւններով՝ նուիրուած Հայ գրերու գիւտի Մեծասքանչներուն՝ Ս. Սահակի եւ Ս. Մեսրոպի, ինչպէս նաեւ Վռամշապուհ արքայի եւ մեր Թարգմանիչ Վարդապետներուն, որոնք իրենց տքնաջան ու նուիրական աշխատանքին իբրեւ արդիւնք՝ կերտեցին մեր ազգային ինքնութիւնը ու դարձան լուսեղէն տաճար՝ հայ մտքին ու հիգիին:

Արդարեւ, Կիրակի, 11 Հոկտեմբեր 2009-ին, Օրէնճ Զառնութիւի Ս. Զառնասից Մանկանց Եկեղեցւոյ մէջ տարիներու սովորութեան համաձայն, այս տարի եւս հրաւերովը Սրբոց Զառնասից Մանկանց Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւին եւ Հոգաբարձութեան, եւ կազմակերպութեամբ Արի Կիրակոս Մինասեան Ազգ. Վարժարանի Տնօրէնութեան եւ ծնողա-ուսուցչական կազմին, հանդիսաւորապէս տօնախմբուեցաւ Սրբոց Թարգանջաց յիշատակը Եպիսկոպոսական Ս. Պատարագով եւ Հայ Գիրքի վաճառք-ցուցահանդէսով:

Օրուան պատարագիչն էր Թեմիս Առաջնորդ՝ Բարձր. Տ. Մուշեղ Ս. Արք. Մարտիրոսեան: Սրբազան Հօր առընթերակայ էին Հոգ. Տ. Պարթեւ Վրդ. Կիւլիմեան եւ եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ՝ Արժ. Տ. Հրանդ Զինյ. Երեցեան: Ս. Պատարագին աղօթակից էր նաեւ եւ Վերաբերումը կատարեց, Արեւելեան Թեմի երիցագոյն հոգեւորական՝ Արժ. Տ. Մուշեղ Ա. Զինյ. Տէր Գալուստեան:

Պատարագի երգեցողութիւնը կատարեց եկեղեցւոյ Դպրաց դասը, ղեկավարութեամբ՝ Տիար Արամ Աղապապեանի:

Պատարագիչ Սրբազան Հայրը իր քարոզին բնաբան ընտրած էր Թարգմանջաց Վարդապետաց նուիրուած շարականի հետեւեալ բառերը. «Քու հեզութեանդ դիմելով կ'աղաչե՛նք, տէ՛ր վարդապետ, յիշատակդ

տօնողներուս համար բարեխօսէ՛ երկնքի մէջ, որովհետեւ քեզմո՛վ լուսաւորուեցան սուրբ եկեղեցւոյ զաւակները»: Սրբազանը նախ անդրադարձաւ Թարգմանիչ Վարդապետաց ժամանակաշրջանի Հայաստանի մէջ տիրող քաղաքական տխուր երեւոյթին, ինչպէս նաեւ Հայ լեզուին ու կրօնքին դժուարութիւններուն, որոնք շահագործուելով օտար երկիրներու կողմէ՛ փորձեցին աղաւաղել Հայ ժողովուրդի ինքնուրոյն դիմագիծը եւ վտանգել Հայոց Եկեղեցւոյ բարգաւաճումին: Հայ ժողովուրդի դիմակալած կրօնական եւ աշխարհիկ վտանգին դիմաց, սակայն, Աստուած ինք, ինչպէս յայտնուած էր Հայաստան աշխարհի երկնակամարին վրայ ու իր մատով ուրուագծած էր Հայոց Եկեղեցւոյ հիմերը, այս անգամ եւս երկինքէն տեսիլիքի մը մէջ կը յայտնուէր Ս. Մեսրոպ Վարդապետին եւ իր մատով կը գծէր Հայոց ոսկեղնիկը՝ Հայոց տառերը:

Թարգմանչաց տօնը մեծագոյն տօներէն մէկն է, եթէ ոչ մեծագոյնը, որ լուսաւորեց մեզ, ե՛ւ Ազգով, ե՛ւ Մշակոյթով, շեշտեց Սրբազան Հայրը:

Ապա անդրադառնալով Հայաստանի այսօրուան իշխանութեանց եւ Հայաստան-Թուրքիա փրոթօքոլի ստորագրման, Սրբազանը ցաւով նշեց, որ ատիկա կը զուգադիպէր Սրբոց Թարգմանչաց տօնին: Ուխտի օր է այսօր, ըսաւ Սրբազանը, բոլորի՛ս համար անխտիր, ուխտի օր՝ որպէսզի բոլորս վերանորոգենք մեր հաւատքը, տէ՛ր կանգնինք մեր ժառանգութեանց, մշակոյթին ու լեզուին, առանց յուսահատելու շարունակենք հետապնդել մեր արդար իրաւունքները: Ապա Սրբազան Հայրը իր պատգամը ակարտեց շարականագրին բառերով աղօթելով. «Սքանչելագո՛րծ Աստուած, մեզի ողորմեցար եւ երանելի վարդապետին միջոցաւ սքանչելիքներ ցոյց տուիր, որպէսզի անով կարենանք տեսնել երկնապարգէւ զօրութիւնը՝ Հայոց լեզուին հրաշք գիրերը». այսօ՛ր ալ մեզի պարգեւէ, որ մեր հաւատքը եւ հայրենիքը տեսնենք բարօր եւ ազատ վիճակի մէջ:

Յաւարտ Ս. Պատարագին, Սրբազան Հայրը թափօրով եւ «Որ գշորհս» շարականի երգեցողութեամբ առաջնորդուեցաւ Եկեղեցւոյ «Ղուկասեան» սրահ, ուր, կազմակերպութեամբ «Արի Կիրակոս Մինասեան» Ազգ. Վարժարանի տնօրէնութեան եւ ծնողա-ուսուցչական մարմիններուն՝ Հայ Գիրքի նուիրուած վաճառք-ցուցահանդեսի բացումը կատարուեցաւ, ձեռամբ Առաջնորդ Սրբազան Հօր:

Սրահէն ներս Ա.Կ. Մինասեան Վարժարանի աշակերտները միանալով եկեղեցւոյ երգչախումբին երգեցին «Որք զարդարեցին» շարականը եւ ապա անոնք ժողովուրդին հրամցուցին Թարգմանչաց նուիրուած շարք մը արտասանութիւններ: Հուսկ Սրբազան Հայրը փոխանցեց իր սրտի խօսքը եւ գնահատեց վարժարանի գործադիր տնօրէնուհին՝ Տիկ. Գոհար Բալիկեան-Չախերը եւ ծնողա-ուսուցչական մարմինը՝ իրենց կատարած աշխատանքին համար, անելցնելով, թէ՛ «Այսօր երբ կը պանծացնենք Թարգմանիչ Վարդապետաց երախտարժան վաստակը, իբրեւ ժառանգորդները անոնց, սակայն որքանո՞վ մենք մեզ տէրը կը զգանք այդ մշակոյթին, Հայ լեզուին ու գրականութեան եւ անոնց մեզի թողած աւանդին: Պէտք է արժեցնենք մեր հաւատարիմ եւ ճշմարիտ ժառանգորդներ ըլլալու իրողութիւնը եւ մեր զաւակներուն սորվեցնենք հայերէն լեզուն: Կոչ կ'ուղղեմ բոլորիդ, որ ծաղկո՛ւն պահէք հայ կրթական

օճախները, յատկապես Օրենճ Քաունթիի «Արի Կիրակոս Մինասեան» Ազգ. Կարժարանը, սատարելով անոր վերելքին եւ թուային աճին»:

Սրբազան Զայրը ցուցահանդէսը բացուած յայտարարելէ ետք, անգամ մը եւս գնահատեց վարժարանի տնօրէնութիւնն ու կազմակերպիչ բոլոր նուիրեալները՝ որոնք տարիներու աւանդութեան վերածած սոյն ձեռնարկով ամէն տարի Զոկտեմբեր ամսուայ ընթացքին կը կազմակերպեն Զայ մշակոյթին նուիրուած Գիրքերու ցուցահանդէսը, եւ օրհնեց աշակերտները:

Աւարտին՝ ներկաները միասնաբար երգեցին «Կիլիկիա» մաղթերգը, որմէ ետք Սրբազան Զոր «Պահպանիչ»ով ժողովուրդը մօտեցաւ ցուցադրուած գիրքերուն:

Զրանդ Զիւյ. Երեցեան

EPISCOPAL DIVINE LITURGY CELEBRATED AT FORTY MARTYRS CHURCH IN HONOR OF THE FEAST OF THE HOLY TRANSLATORS AND ARMENIAN CULTURAL MONTH

In observance of Armenian Cultural Month and the Feast of the Holy Translators, on Sunday, October 11th, 2009, Episcopal Divine Liturgy was celebrated at Forty Martyrs Church in Orange County, followed by a book fair to honor of the legacy of the founders of the Armenian alphabet and our translator forefathers.

H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, celebrated Divine Liturgy, assisted at the altar by Very Rev. Fr. Barthev Gulumian and Rev. Fr. Hrant Yeretian. Retired clergy member Archpriest Fr. Moushegh Der Kaloustian, who is visiting from the East Coast, also participated in the service.

The Prelate began his sermon by reflecting on the dire political situation in Armenia during the time of the holy translators, and the difficulties that abounded for lack of a written language which foreigners used to their advantage to try and diminish the national identity of the Armenian people and weaken the Armenian Church. It was in these circumstances, said the Prelate, that God appeared to St. Mesrob Mashodts in a vision and revealed to him the script of the Armenian alphabet, thus changing the course of history and enriching our nation and culture.

The Prelate also reflected on the signing of the protocols between Armenia and Turkey, urging the faithful to renew their faith, to foster our heritage, culture, and language, and be resolute in the demanding of our national rights. The Prelate concluded with a prayer for the welfare of Armenia.

At the conclusion of Divine Liturgy, the Prelate was led in a procession to “Gugasian” Hall where he conducted the opening of the book fair organized by the administration and teacher-parent committee of Ari Guiragos Minassian School. A.G. Minassian School students joined the church choir in the singing of a hymn and recited poetry dedicated to the holy translators.

In his remarks the Prelate commended acting Principal Mrs. Kohar Zaher and the parent-teacher committee for keeping with tradition and organizing the book fair each year, and conveyed his message to the attendees urging them to

honor the legacy of our forefathers by teaching their children Armenian and working towards the splendor of Armenian educational institutions, specifically A.G. Minassian School.

The opening ceremony concluded with the singing of the Cilician anthem, followed by the Prelate's benediction.